

Här Fernand Etgen
President vun der Chamber

Lëtzebuerg, de 15. September 2022

Här President,

Esou wéi den Artikel 80 vum Chambersreglement et virgesäit, bieden ech Iech, dës parlamentaresch Fro un den Här Minister fir Energie a Landesplanung weiderzeleeden.

An de leschten Deeg a Woche koum et e puer Mol zu gréissere Stroumpannen op verschiddene Plazen am Land, dorënner Diddeleng, Käl, Ell, Réiden a Rammerech, fir e puer Beispiller ze nennen. Plazeweis hate ganz Uertschafte keen Elektresch.

An deem Kontext wéilt ech folgend Froen un den Här Minister fir Energie a Landesplanung stellen :

- Kann den Här Minister mech iwwer d'Grënn vun dese Stroumpannen opklären ?
- Gëtt et e Problem mam Stroumnetz ?
  - Wa jo, duerch wat sinn dës Problemer bedéngt ?
  - A wat gëtt aktuell ënnerholl, fir d'Stroumnetz beschtméiglech ze stabiliséieren ?
- Wéi vill Stroumpanne goufen dëst Joer bis elo landeswäit verzeechent ?
- Wéi laang huet et an der Moyenne gedauert, bis se behuwe waren ?
- Wéi läit d'Unzuel vu Stroumpannen dëst Joer am Verglach mam selwechten Zäitraum vum leschte Joer ?

Här President, ech bieden Iech, mäin déifste Respekt unzehuelen.

Marc Spautz

Deputéierten

Äntwert vum Minister fir Energie op d'parlamentaresch Fro n°6849 vum 15. September 2022 vun den éierewäerten Deputéierte Marc Spautz iwwert "Pannes d'électricité"

1) Kann den Här Minister mech iwwer d'Grënn vun dëse Stroumpannen opklären ?

Op Ufro hin huet Creos folgend Informatiounen matgedeelt:

Zu der Pann vum 10. September 2022 zu Keel/Diddeleng:

An der Nuecht vum 10. September géint 03:53 Auer war zäitgläich op zwou Plazen am Creos Netz en Defekt op engem an dem selwechte Mëttelspannungsstrang, dee vum Héichspannungsposte Keel alimentéiert gëtt, an zwar emol tëscht de Poste Kayl - Spellini an Dudelange - Place Gymnich, souwéi tëscht de Posten Dudelange - Ecole (rue Gaffelt) an Dudelange - Weirich. Betreff vun dëser Kabelpann waren insgesamt 14 Mëttelspannungsposte mat 1.023 Uschlëss déi ausgefall sinn. De betraffene Kabel ass aus den 1980er Joren an um Programm fir am Joer 2023 gewiesselt ze ginn.

Zesumme mam Dispatching hunn d'Creos Leit vun der Permanence op der Plaz de Feeler isoléiert a fräigeschalt fir uschlëssend d'Posten an d'Clienten nees etappeweis un d'Netz ze huelen. Insgesamt huet d'Stroumpann 244 Minutte gedauert woubäi no 60 Minutten déi éischt 110 Uschlëss nees Stroum haten.

Zu der Pann vum 12. September 2022 zu Diddeleng:

Den 12. September 2022 ass op dem nämmelechte Mëttelspannungsstrang en drëtten Stroumausfall géint 10:09 Auer enregistréiert ginn. Hei huet et sech nees em eng Kabelpann gehandelt tëscht de Statiounen Dudelange – route de Kayl an Dudelange - rue Aloyse Kayser déi op en Neits de ganzen Tronçon mat de 14 Statiounen an 1.023 Uschlëss vum Netz getrennt huet. Den Ausfall huet insgesamt 68 Minutte gedauert mat folgende Bäisaltphasen:

- 209 Uschlëss no 24 Minutten
- 169 Uschlëss no 48 Minutten
- 242 Uschlëss no 56 Minutten
- 403 Uschlëss no 68 Minutten

No deenen dräi Feeler innerhalb vun nëmme e puer Deeg op demselwechte Kabel, huet Creos decidéiert de Remplacement virzezéien. D'Creos Projektteam ass zur Zäit amgaangen déi néideg Autorisatiounen eran ze huelle fir an den nächste Wochen de Kabel op enger Längt vu ronn 600 Meter ze ersetzen.

Zu der Pann vum 10. September 2022 zu Réiden:

Den 10. September 2022 huet en Aascht an enger Fräileitung tëscht Holz a Pärel (Gemeng Rammerech) fir en Declenchement am Héichspannungsposten zu Réide gesuergt. Heibäi haten d'Lokalitéite Réiden, Ell, Nidderkolpech a Kleng Elchert während 37 Minutte kee Stroum (insgesamt 387 Uschlëss), während Holz a Pärel (451 Uschlëss) insgesamt 54 Minutte vum Netz getrennt waren. Et koum zu kengem Materialschued an de Stroumreseau war no 54 Minutten an enger Rei manueller Schaltmanöver um Terrain nees operationell.

2) Gëtt et e Problem mam Stroumnetz ?

a. Wa jo, duerch wat sinn dës Problemer bedéngt ?

b. A wat gëtt aktuell ënnerholl, fir d'Stroumnetz beschtméiglech ze stabiliséieren ?

Ee Stroumnetz ass eng technesch Installatioun an där et duerch verschiddenst Ursachen ëmmer mol rëm zu Tëschefäll ka kommen. Fir déi ze miniméiere ginn et Ufuerderungen un d'Exploitatioun, d'Maintenance an d'Erneuerung vun sou Infrastrukturen.

D'ofgeännert Gesetz vum 7. August 2007 iwwert d'Organisatioun vum Stroummarché gesäit a sengem Artikel 11(3) vir dass de Regierungskommissär fir Energie all zwee Joer ee Rapport iwwer all Aspekter vun der Sécherheet an der Qualitéit vun der Versuergung mécht. Dee Rapport ("Bericht über die Versorgungssicherheit im Strombereich in Luxemburg – 28. Juli 2022) belicht verschiddenst Aspekter am Zesammenhang mat de Stroumreseauen an ass um Internetsite vum Energieministère verëffentlecht¹. De Rapport identifizéiert souwuel am Beräich Transportnetz wéi och am Beräich Verdeelnetzer verschidde Punkten déi am Aen ze behale sinn, mä werft awer keng relevant Punkten op, déi d'Versuergungssécherheet géingen a Fro stellen.

3) Wéi vill Stroumpanne goufen dëst Joer bis elo landeswäit verzeechent ?

4) Wéi laang huet et an der Moyenne gedauert, bis se behuewe waren ?

5) Wéi läit d'Unzuel vu Stroumpannen dëst Joer am Verglach mam selwechten Zäitraum vum leschte Joer ?

D'Creos weist drop hin, dass d'Stroumpannen an hirem Netz am Joer 2022 liicht méi niddreg si wéi am Vergläichszäitraum 2021. Ware bis September 2021 insgesamt 446 Panne mat enger Duerchschnëttsausfallzäit vun 167,3 Minutten, sou sinn dës Wäerter fir 2022 op insgesamt 416 Pannen an 153,7 Minutten erofgaangen. Haaptursaache fir d'Ausfäll sinn un éischer Stell Beschiedegung duerch Drëtter an intern Ursache wéi z.B. Materialschwächen oder lokal Iwwerlaaschtungen am Netz. Den Detail dovun ass an de folgenden Tableauen ersiichtlech.

---

¹ <https://mea.gouvernement.lu/dam-assets/energie/electricite/mea-vsberichtstrom2022.pdf>

RELEVÉ DES PANNES DANS LE RESEAU CREOS				
NIVEAU DE TENSION	janvier 2021 → août 2021		janvier 2022 → août 2022	
	Nombre de pannes	Durée moyenne par panne [min/panne]	Nombre de pannes	Durée moyenne par panne [min/panne]
220 kV	-	-	-	-
65 kV	1	46,50	1	9,94
20 kV & 5 kV	44	60,09	41	46,18
0,4 kV	401	179,40	374	165,94
TOTAL DES PANNES	446	167,33	416	153,76

RAISONS DES PANNES DANS LE RESEAU CREOS		
RAISONS ILR	janvier 2021 → août 2021	janvier 2022 → août 2022
	Nombre de pannes	Nombre de pannes
Domages causés par un tiers	203	209
Influences atmosphériques	12	11
Interne	205	162
Réseau en aval	26	34
TOTAL	446	416

Lëtzebuerg, de 17. Oktober 2022
(s.) Claude Turmes
Minister fir Energie